

A close-up photograph of a handwritten letter on aged, yellowed paper. A silver fountain pen is positioned on the right side, with its nib pointing towards the text. To the left, there is a glass inkwell with a white label that has some illegible text. The handwriting is in a cursive script, written in black ink. The text of the letter is as follows:

Moje drahá Marie!!!
Předem mého dopisu Tě
zdravím. Dlouho jsi A
jsem už dlouho nevy
Co se neukážeš, vždy
každý měsíc jednu, tak
nemusíš každý měsíc, ale j
roku bys mohla, i za čtv
a myslíš. Vímže n
něco

DOMINIK DÁN

DO PIS
ZE ZÁHROBÍ

DOPIS ZE ZÁHROBÍ

Dominik Dán

DOPIS
ZE ZÁHROBÍ

slovařt

Text © Dominik Dán 2018
Published by arrangement with DANNKAS, spol. s r. o.
Translation © Jan Hanzlík 2018
Czech edition © Nakladatelství Slovart, spol. s r. o., Praha 2018

ISBN 978-80-7529-617-7

Všechna práva vyhrazena. Žádná část tohoto díla nesmí být reprodukována nebo využita žádným způsobem a žádnými prostředky, elektronickými nebo mechanickými, včetně fotokopíí, nebo zaznamenána do informačních systémů bez předchozího písemného souhlasu vydavatele.

*Město, příběh a všechny osoby v této knize jsou
vymyšlené a jakákoliv podobnost se skutečnými
událostmi je čistě náhodná, jakkoli se někomu
mohou zdát jaksi povědomé...*

Sera, tamen tacitis poena venit pedibus.

Trest přichází tichými kroky a pozdě, ale přece.
Boží mlýny melou pomalu, ale jistě.

(Tibullus)

Věnuji vnučce Elizabetě.

Za odborné rady a neocenitelnou pomoc děkuji
MUDr. Ivetě Čierné, PhD., MUDr. Lucii Mihaleové,
JUDr. Vladimíru Štefekovi, Mgr. Vladimíru Pijákovi,
MUDr. Denisi Valentovi, PhD., MUDr. Dušanu
Rapošovi, CSc., MPH.

1

LEDEN 1990

Moje drahá Marie!!!

Předem mého dopisu Tě co nejsrdečněj z zdravím. Dlouho jsi tu nebyla, ani malou jsem už dlouho nevyděl. Co je s tebou? Co se neukážeš, vždyť návštěvi můžu mít každý měsíc jednu, tak co se neukážeš? Nemusíš každý měsíc, ale jednou za půl roku bys mohla, i za čtvrt roku, i častěj, ale jak myslíš. Vímže vlak je drahý a tak celkově, všecko je drahý ale jednou za půl roku bys mohla. Ještě máš tu práci ne? Rodíš ve školní jídelně ne? Aspoň máte dost jídla, my tu taky občas máme dost jídla, ale ne vždycky. Anis mi nepsala, ani dost dlouho nemám od tebe odpověď. Asi máš dost starostí s malou. Si mi říkala naposledy na návštěvě, tak vím, že byla nemocná, ale doufámže už je zdravá.

Já jsem v pořádku, nemusíš se bát. Nic nepotřebuju, balík neposílej, beztak půlku vždycky sežerou bachaři, tak nic neposílej. Mám všechno co potřebuju. Minulý týden jsem měl horečku a sopl ani jsem se neobědnal k doktorovi, proč přešlo to i samo. Už jsem v pořádku. V čera na vycházce na dvoře do mě zase kérovali, víš kdo, jsem ti říkal když jsi tu naposledy byla ale Dušan zase pomohl a už je klid od nich. Umíme se ubránit i si pomoci, Dušan je super kámoš. I minule mi došli cigarety, dva dny jsem byl odříznutý od army, nic jsem si nemoh koupit a on mě zachránil a zásobil mě i cigama i vším. Tak si tu pomáháme, jinak tu nevyžiješ, je to tu tordý ale za ty roky tu už mám nějaký postavení a umím se postarat. I minule ve sprchách tekla teplá voda jen deset minut ale já jsem se dostal dopředu takže ucha se třásly pod studenou ale já měl teplou celých deset minut jsem nikoho nepustil. Abys vědělaže tu nejsem jen hovno ale někdo.

Tak mi napiš konečně, co je u vás novýho, jak se máš a jak se má malá. Vímže už není malá, že za tu dobu vyrostla, ale já jí furt říkám malá. Jedenáct roku je hodně, to je doba, teď má jedenáct, tak to je fakt doba a už je velká tak co mám dělat. Je to už velká žába. Ani si jí nedovedu představit jak je velká. Ani se nebudu muset postavit na špičky, až se konečně potkáme a bude mě chtít obejmout. Doufám, že mě bude chtít obejmout, dyť jsem její táta.

Tohle by bylo všechno o mně a teď ti napíšu to nejlepší. Tak už to přišlo!!! V Leopoldově to vře! Vyhlásili jsme okupační stávkou a některý kluci vyhlásili i hladovku, protože protestujeme proti nelidským podmínkám tady v base. A bachaři nevydrželi! Už to máme potrožený i zvenku, budou nás propouštět! Těšíš se? Doufámže ano. Já strašně že vás konečně zase uvidím a už nebudu muset odejít do tý zkurvený cely ale za váma. Jako po každý návštěvě, když jsem musel jít do tý zkurvený cely a ty sama domů takový kus cesty. Pořád už budeme spolu. Čteš noviny, ne? Havel dal totální amnestii. Kurva toje chlap! Zaslouží si být prezident, je to nejlepší prezident jakýho jsme měli! Marie chodíš ještě do kostela? Chodíš já vím. Tak víš co, až tam půjdeš tak se za něj pomodly i zapal svíčku, zaslouží si. Je to super chlap, má svoje odsezený a rozumí nám, ví co potřebujeme, tak nám dal totální amnestii. Jdeme konečně ven!!

Přijedu už domů a začneme nový život. Seženu prachy a všechno ti a malý vynahradím. Ty kurvy komunistický mě zavřely ale už skončily, teď se všechno změní, pustí mě a už budeme pořád spolu. Začnu podnikat, budu podnikatel, kapitál seženu a všechno vám koupím, neboj se.

Zakládáme tady v Leopoldově výbor VPN, jsem ve výboru, i my tady uvnitř chceme bojovat proti totalitě a za demokracii a spravedlnost, tak jsem se dal přemluvit a jsem členem výboru VPN. To je veřejnost proti násilí, dyť víš když koukáš na telku. Založil to Kňážko a Budaj a všichni na tom náměstí a bojujou za nás a my za ně a jsme všichni proti komunistům a sviním, co zavírají nevinný do basy. Tak jen abys věděla co tu teď dělám. Neboj se, nedal jsem se na politiku, to tu jen tak blbneme ze solidariti s našima spolubojovníkama tam venku na náměstí. Anebo se možná dám na politiku, proč bych se i já nemohl vozit v šesttřináctce jako opravdoví papaláš? Dyť je konec totality, začíná demokracie, tak proč bych nemohl? Ještě uvidím až mě propustí. Neboj se, všechno se změní, jdu ven a postarám se o vás.

Proto ti píšu, protože ti chci něco říct. Dušana Kobzu, co je se mnou na cimře pustí, už příští týden, já tu ještě zůstanu asi týden. Víš, musím z vychovatelem dořešit tu poslední bitku, ale řekli my, že se na to vyserou a taky mě pustí. Dušan půjde dřív a nemá kam jít, proto ti píšu. Dobře mě poslouvej a udělej všechno jak ti píšu. Dušan přijede k nám domů, nech ho u nás, dej mu najíst i přenocovat, ať na mě těch pár dní doma počká. Až přijdu domů dáme se s Dušanem do hromady a začneme podnikat, dyť víš, že jsem už dávno chtěl podnikat, ale ty kurvy komunistický my to zakázali, ještě mě i zavřeli. Tak Dušan ať na mě počká u nás, už jsme se dohodli, všechno je dohodnutý, tak abys i ty o tom věděla. Počká na mě u nás, tam se potkáme a všichni začneme nový život.

Těším se na vás, kdy se už konečně uvidíme a začneme nový život i s malou, díky Havlovi. Je to velký člověk, tak mu zapal tu svíčku jak jsem ti už psal.

To je asi všechno, co jsem ti chtěl napsat, už ti nemám víc co napsat v mém dopise tak už budu končit.

Tvůj milující Gregor

PS: Čekej mě, už jdu domů!

2

„Soudruhu Kobzo...“

„Ano?“

„Dušane, co tu děláte?“

„Jak jako co, soudruhu vedoucí? Chystám se vyložit, co mi přikážete.“

Vedoucí obrátil oči v sloup. Aby neztratil glanc a aby v očích blbce i nadále vypadal jako vedoucí, co všechno ví a všechno má pod palcem, zalistoval ve velkém sešitě. Nelistoval v něm zleva doprava, listoval zdola nahoru. Sešity zleva doprava byly pro žáčky, on byl vedoucí, takový listují zdola nahoru. Nadzvedl dva listy, jeden pustil, přikývl, jako že si všechno písemně ověřil, a obořil se na provinilce.

„Dušane! Dneska tu nemáte co dělat!“

„Jak jako že nemám? Vy ste mě mezitím propustili? Sem bez práce?“

„Nikdo vás nepropustil. To ani tak snadno nejde.“

„Tak to tomu potom nerozumím. Měli sme dneska vykládat brambory z Popradu do vagónu do Brna. Sám ste mi řek, abych se připravil, že to bude fuška na celou noc, eště ste mi navíc přidělil dva pomocníky.“

„Dušane! Podťte sem!“ zařval vedoucí, ani ho nenechal domluvit.

„No...“

„Sem! Blíž. Eště blíž. Dejchněte!“

Dušan dýchl.

„No do prdele!“

„Já...“ provinile sklopil zrak, průser byl na obzoru.

„Dušane! Ale okamžitě čelem vzad a odchod z perónu! Ať vás nezachytí nějaká lokomotiva! Dneska nic nevykládáte!“

„Ale nejsem až tak opi...“

Ani nestihl dopovědět, vedoucí mu naivně, hloupou výmluvu uťal rázným gestem jako katovskou sekyrou.

„Ne kvůli chlastu! Chci říct, nejen kvůli chlastu. Je to přestupek jako hrom, jasně, ale nejen proto. Ty brambory překládáme až zejtra!“

„Jak zejtra? Proč zejtra? Říkal ste mi, abych přišel ve čtvrtek na noční, v deset večer...“

„Dušane! Dneska je středa, deset patnáct večer. Ani vám nemůžu vyčítat, že máte čtvrt hodinu zpoždění, protože ste přišel o dvacet tři a tři čtvrtě hodiny dřív, bože můj!“

„Středa?“ nechápal pomocný dělník na dráze.

„Dušane, okamžitě odchod! Dospat, co se dá, a zejtra v tuhle dobu tady, budeme mít práce nad hlavu. A nedokrmovat! Už ani štamprle! Jasný!?“

„Jasný, šéfe.“

Dušan Kobza zahanbeně sklonil hlavu a odpochoval z perónu. Tohle se mu ještě nestalo. S chlastem se už navyvádl všelicos, ale aby přišel na noční o den dřív, to tu ještě nebylo.

Před hlavním nádražím v bufetu na stojáka si za poslední drobné koupil malé pivo na srovnání. Na jeden hlt ho vypil polovinu, hlasitě si říhl, hlasitě si povzdechl, jako po opravdové rachotě. Druhou polovinu sklenice si šetřil, na víc neměl.

Uvažoval. Co to zase bylo za akci? Co zase pili? Čučo, lacinou vodku, Fero přinesl alpu, potom někdo sehnal pivo, a pokud si dobře vzpomíná, tak z bandasky pil i domácí červené, ale hořké, asi zkažené. Potom...

Kdy to vlastně pili? V neděli? Ne, v pondělí. Anebo... Ani si přesně nevzpomínal, pil několik dní. Taky spal. Jednou, možná i dvakrát. Když se rozpil, a rozpitý byl poslední dobou pořád, a táhl to v kuse, dny se mu slévaly, noci taky, ale aby se spletl o celý den? Měl být čtvrtek, a je teprve středa, to musela být opička jak vyšitá.

Druhou polovinu sklenice dopil na tři úsporné loky, smutně se zadíval na dno, ještě jednou obrátil a vysál i poslední kapky. Konec, na víc neměl. Dal by si klidně i tři, ale na víc neměl.

Blbec u taxíku odhodil cigaretu, byla ještě dlouhá, anebo taxík přijel moc brzo, tak či tak, na chodníku zůstal oharek,

který si zasloužil pozornost. Ani ho nezašlápl, stále hořel, nemusel shánět zápalky. S chutí si potáhl. A další blbec nechal na pultu kus klobásy a skoro celou hořčici, až tak spěchal na rychlík. Rohlík sežral, hamoun jeden, ale to nic, klobása s hořčicí zadarmo chutná i bez rohlíku. I trochu piva nechal na dně papírového kelímku.

Dušan si pochutnal, najednou měl všechno, co potřeboval. Hlavní nádraží bylo požehnáním pro kreatury, jako byl Dušan, přírodní rezervace, chráněné území, roh hojnosti, kde se člověk zadarmo najedl, napil, zakouřil si, a když se zjevila uslintaná Darina, i...

Počkal na autobus. Stál u zadních dveří, i když bylo místo i uprostřed, i vepředu. Vepředu dokonce i volná místa k sezení. Nechtělo se mu sedět. Vždycky stál u zadních dveří, protože odtud nejlépe viděl na revizory, a i kdyby nějaký nastoupil vzadu, vždycky měl dost času, aby ho složil, roztáhl dveře a klidně i za jízdy vyskočil. Za jízdy vyskakovat zřídka, možná tak třikrát, většinou začal s tím, že hledá lístek, potom s revizorem vyjednával a na nejbližší zastávce mu zdrhnul. Už se mu stalo, že byli dva, dokonce i tři v jednom autobuse, ale stačilo složit jednoho a ostatní zařadili zpátečku.

S Dušanem Kobzou se jen tak snadno poprat nedalo. Dalo, ale výsledek byl vždycky stejný.

Dušan stál u zadních dveří a sledoval autobus. Ti, co chtěli sedět, seděli, ti, co měli stát, stáli, nikde ani náznak pohybu, ani stopa po revizorovi. Měl štěstí, jako skoro vždycky, načerno projel půl města a vystoupil pod barákem.

Dal by si ještě pivo, ale neměl ani floka a jako na potvořu na chodníku nepotkal nikoho známého. Ještě se i zastavil, dokonce se rozhlédl, ale nic, žádný sponzor na obzoru.

Srát na to! Na kamarády i na pivo! Rozhodl se – jednou za čas se může dostat domů i normálně a vyspat se do střízliva. Překvapit manželku, skoro střízlivý se o něco pokusit. Vždyť zítra vydělá, možná si i něco vypůjčí, a zase bude na lahvinku.

Výtah nepoužil, nikdy nejezdil výtahem, bydlel v prvním patře. Prošel podél schránek, jenom ze zvyku nakoukl do té své, jako vždycky – nic. Schránku vybírala žena. Vyběhl po schodech, zalovil v kapse, vyndal svazek klíčů, na-

šel ten pravý se žlutou plastovou krytkou. Chystal se vrazit klíč do zámku a rozšafně napochodovat do bytu, nazdar ženo, nazdar synku, jak se máte, co nového ve škole, jsem tu v rozumnou dobu a střízlivý, tak si po delším čase zahrajeme na vzornou rodinu a užijeme si, že jsme všichni spolu... ale na poslední chvíli se zarazil. Kolik je vlastně hodin? Ze zvyku koukl na zápěstí.

Nic. Aha! Hodinky dal do frcu už minulý měsíc. No nic, čas se dá odhadnout i jinak. Vedoucí ho poslal domů ve čtvrt na jedenáct, dal si malé pivo, to mohlo být tak půl jedenácté, půlhodina cesty autobusem, plus minus pár minut... Jedenáct, možná čtvrt na dvanáct.

Malý už bude spát, žena asi pospává u televize, možná žehlí, možná vaří na zítřka. V každém případě nebyl vhodný čas na přepadovky s rozšafným entrée. Spíš naopak, i když se po dlouhém čase chystal dorazit střízlivý, měl by držet hubu a neprovokovat. Držkové polívce se beztak nevyhne, ale když přijde jako pokorný beránek, bude to polehčující okolnost a mnohem lepší výchozí pozice pro možné manželské radovánky, než kdyby přišel s virvalem jako trouba.

Rozhodl se – vejde potichu.

Klíč zasunul s opatrností profesionálního lupiče. Dveře nevrzly, ani když je zavřel. Světlo z chodby od výtahu ho upozornilo na překážku – věšáková stěna volně opřená o panel. Pozor, nezakopnout! Ano! Dobře! Už si vzpomněl! Nemohl trefit na hajzl, motal se po chodbě, v zuřivosti popadl věšákovou stěnu a všechny čtyři hmoždinky vytrhl jedním rázem. V pátrání po záchodě mu to nepomohlo, spadl, věšáková stěna na něj, pochcal se a do rána spal mokrý, přikrytý jen prkny a kabáty. Žena se ho bála v takovém stavu zachraňovat, každý se ho bál v takovém stavu byt jen dotknout. Když byl opilý anebo zuřivý, neodolal ani beton, ani dřevo.

Obešel vytrženou věšákovou stěnu, kabát jen tak přehodil přes botník, slušně se vyzul, potmě vešel do předsíně. V kuchyni taky tma, asi se nevaří, v obýváku puštěný televizor. Prvořadý je syn. Po špičkách přešel ke dveřím, otevřel – postel prázdná.

Aha! Něco se mu vynořilo z hlubin paměti – syn měl jet na školu v přírodě, týden nebude doma, ale netušil, který týden. Asi tenhle. Opatrně zamířil do obýváku, zase po

špičkách. Otevřel, nakoukl. Jenom televize ztlumená napůl, nějaký přírodopisný seriál. Na sedačce ani žena, ani deka. Asi byla unavená, šla si lehnout a zapomněla televizi vypnout. No nic, překvapí ji v ložnici, možná ještě půjde vzbudit a použít, když ne dnes, tak zítra ráno. Vždyť ráno bývá moudřejší večera.

Pohybovat se nepozorovaně, nehlučně po bytech byl jeho denní chléb, tohle umění ovládal dokonale, chytli ho jenom jednou, a i tak dostal podmínku. Opatrně otevřel dveře do ložnice...

Překvapení to tedy bylo, ale nejen pro ženu, pro oba, vlastně pro všechny tři! V přítmí ložnice se na jeho posteli jasně rýsoval bílý zadek, rytmicky se pohyboval nahoru a dolů. Nebyl to jeho zadek, kolena z levé a pravé strany byla kolena jeho manželky, to ano, ale ten zadek nebyl jeho – nejspíš to ho tak popudilo. Místo pozdravu celkem nespolečensky zařval: „Kurva!“ A vrhl se na postel k nim. Asi měli v plánu něco úplně jiného než švédskou trojku, protože muž se začal bránit. Ohnal se a neuváženě trefil Dušana loktem do hlavy.

„Bože! Ty čuráku zasranej!“ Dušan se opravdu naštvál. Nejenže mu obdělává vlastní ženu v jeho vlastní posteli, ještě ho chce i mlátit!? To určitě!

Popadl chlapa za ramena a ve snaze stáhnout vetřelce z manželky trhl. Prsty mu sklouzly po zpoceně kůži, jenom ho poškrábal.

„Aúú... do prdele!“

„Já ti dám aú!“

Popadl ho za krk. I ten byl zpocený, ale Dušan sevřel a táhl. Muž se začal dusit, sám se zvedal z postele.

„Dušane, prosím tě!“ ječela žena, ale Dušana pramálo zajímalo, o co prosí, teď na ni neměl čas.

„Dušane!“

„Drž hubu! Vydrž, taky na tebe dojde řada...“

Muž využil chvíle nepozornosti, postavil se.

„Dušane...“

„Ty hajzle! Pro tebe nejsem žádněj Dušan!“ Rozhořčený domácí pán se rozmáchl a udeřil. Zasáhl bradu, muži odletěla hlava v záklonu, zapotácel se a svezl se na zem vedle nočního stolku. Dušan kopl.

„Aú...“ teď zasténal on, zapomněl, že se vyzul.

Muž se snažil znovu vstát. Dušan zaútočil z výhodné pozice, znovu udeřil. Těžká pěst dopadla na vršek hlavy, muž si ji zakryl rukama, namáhavě vstával. Provázela ho sprška boxerských úderů do žaludku, z boku do žeber, když se otočil, i zezadu do ledvin. Každý z úderů ho hodil zpátky na stěnu, při jednom nemotorném úhybném manévru shodil z nočního stolku stolní lampu, při druhém převrhl celý stolek, při třetím se předklonil a objal útočnicka kolem pasu s hlavou hluboko staženou mezi rameny. Zatlačil, Dušan couvl, nohy se mu zapletly do rozházených svršků, padal naznak. Muž toho využil, zabral víc, Dušan se roztáhl na koberci, muž si obkročmo sedl na něj.

Tehdy udělal chybu – udeřil. Kdyby se jen bránil, kdyby si ve spršce úderů posbíral oblečení a utekl, kdyby prosil o odpuštění, kdyby udělal cokoli jiného, mohlo všechno skončit jenom modřinami a krvavým nosem, ale on udeřil. Sevřenou pěstí ze všech sil do Dušanovy tváře. Hlava mu odletěla stranou, adrenalin stoupl, zlost v něm vzkypěla.

„Kurva! Ty mě budeš mlátit v mym vlastním bytě!? Ty...“

Muž se znovu ohnal, Dušan uhnul, využil ztrátu protivníkovy rovnováhy, nadzvedl se, zapřel se nohama, udělal most jako profesionální zápasník volného stylu, přehodil záškodníka přes sebe. Vstal o něco svižněji než soupeř, takže zaútočil z podobně výhodné pozice jako před chvílí, jenže mnohem tvrději. Po prvním úderu do tváře se ozvalo suché prasknutí – zlomil mu nos, druhý úder minul hlavu, dopadl na krk, muž zachroptěl. Třetí úder šel z boku do žeber a prudká bolest návštěvníkovi signalizovala, že aspoň jedno žebro je zlomené.

Muž pochopil – i když byli stejná váhová kategorie, Dušan byl lepší rváč, víc času věnoval pouličnímu tréninku, navíc ho popadla zlost, přesněji zuřivost, která zatemňuje mozek, blokuje bolest, snižuje schopnost rozeznat nebezpečné jednání, dělá z člověka zvíře. Nelenil, na další úder už ani nepomyslel, otočil se, vyběhl z ložnice, jak ho pánbůh stvořil. Dušan za ním. Casanova zabloudil, spletl si směr, místo na chodbu ke vchodovým dveřím vběhl do kuchyně. Dušan si na něj posvítíl, nacvičeným pohybem jen naslepo praštil dlaní do vypínače.

Nahý muž zahnaný do rohu ke kuchyňské lince popadl židli a hodil. Dušan ji odrazil, nebezpečně se blížil. Druhou židli muž nehodil, oháněl se s ní jako s kyjem, ale i tu Dušan zachytil – chvíli se přetahovali jako malá děcka o poslední volnou židli ve školní družině. Dušan cukl, muž nepustil, cukl silněji, muž se předklonil, jeho hlava se dostala do nebezpečné blízkosti, Dušan toho využil a poslal mu vězeňský pozdrav – úder čelem na kořen nosu. Už tak krvácející nos se rozplácl, návštěvník zařval bolestí, dlaněmi si přikryl tvář, zavřel oči, ztratil orientaci. Dušan přiskočil, chystal se vykopnout a trefit ho do nahého rozkroku, ale vzpomněl si na bolest v ložnici – naboso bolely kopance i jeho, kromě toho v ponožkách riskoval, že na prošlapaném lino-leu uklouzne a spadne. Rozmyslel si to, žádné kopance, raději dobře mířený úder, ale kam? Nahý muž si zakryl tvář dlaněmi, hlavu schoval mezi ramena, schouli se.

„Neser, Dušane!“ snažil se mumlavě vyjednávat mezi dlaněmi. „Všechno ti vysvětlím! Nech mě jít, nechci se prát!“

„Ty se nebudeš prát, neboj se! Tebe budou prát, sleduj jak!“

Dušan spustil spršku úderů na hlavu, bylo mu jedno, že nebyly účinné, protože ruce je tlumily jako měkký obal, bylo mu jedno, že žadoní, že se svíjí – měl už jen jednu snahu, složit ho na zem a dorazit ho!

„Dušane!“

Návštěvník zoufale vykřikl, najednou se z ničeho nic narovnal a nečekaně kopl. Jeho bolest nohy nezajímala, byla určitě menší než ta, co právě zažíval. Kopl, trefil přesně do žaludku. Dušan odletěl, nohy mu podrazila převržená židle. Nejdřív se praštil do hlavy o hranu stolu, potom tvrdě dopadl na záda. Pár hvězdiček a fialové roztočené spirály mu připomněly, že do hlavy to bolí.

„Ty svině jedna zasraná...“ Dušan syčel zuřivostí. Při vstávání si pomáhal rukama, chytil se hrany stolu, přesně té, do které se uhodil. Když sáhl o kousek dál, nahmatal rukojeť.

„Ne! Tohle ne! Dušane, vzpamatuj se, nuž ne!“

Dušan ho slyšel jakoby z dálky, vlastně ani nerozuměl, co blábolí. Ústa měl plná krve, na rtech mu vyskakovaly bublinky, vůbec mu nebylo rozumět. A i kdyby, Dušanovi už to bylo jedno, překročil hranici, už se na svět díval skrz rudou mlhu, nebylo návratu...

Přiskočil, napřáhl se, bodl zesponu pod žebra. Čepel dlouhého kuchyňského nože nasměřoval vzhůru. Bez odporu vnikla do těla až po rukojeť. Muž se opřel o linku, ruce obejmuly domácího kolem ramen, hlava padla do záklonu, ruce se svezly podél těla, kolena se podlomila.

„Dušane, ne!“ zavřeštěla manželka ve dveřích. Narychlo zabalená do odrbaného županu – koupil jí ho po svatbě, anebo ještě před – vběhla do kuchyně. Přiskočila, spěchala zachraňovat. Dušanovi nebylo jasno koho.

„Na, tumáš!“ Z otočky ji jedním vrzem řízl do krku.

Odskočila, chytila se za krk. Mezi prsty vytryskla krev, stékala po kloubech, po zápěstí, kapala na zem, mizela v rukávu odrbaného županu. Bleskově se otočila, utekla.

Dušan slyšel, jak buší na sousedovy dveře, slyšel křik, vřavu, ječivý hysterický vrískot nějaké ženy. Nešel za ní, nepronásledoval ji – k čemu? Ať buší, ať zbuntuje celý dům, ať zavolají fízly, ať si! Nebude utíkat. K čemu – a kam? Počká na ně tady, ve svojí kuchyni, ať ho klidně zatknou, nebude klást odpor. Ať se stane, co se má stát.

„Nebudu utíkat, svině,“ řekl krvavé mrtvole na zemi, a aby svým slovům dodal na vážnosti, kopl. Ani jeho už bolest nohy nezajímala, také on už zažíval mnohem větší...

Soudce krajského soudu vstal, upravil si talár, přehodil pár stránek. Vstali všichni.

„Vyslechněte rozsudek jménem republiky...“

Soudce shrnul zločiny, které prokuratura dávala Dušanovi za vinu, vyjmenoval důkazy, které obžalovaného jednoznačně usvědčovaly z vraždy a z těžkého ublížení na zdraví, uznal ho vinným.

„... za což se obžalovaný Dušan Kobza odsuzuje k trestu odnětí svobody v trvání třinácti let nepodmíněně. K výkonu trestu se obžalovaný zařazuje do třetí nápravně-
chovné skupiny!“